

Bryssel den 27 april 2018
Rev1

TILLKÄNNAGIVANDE TILL BERÖRDA AKTÖRER

FÖRENADE KUNGARIKETS UTTRÄDE OCH DEN INRE ENERGI-MARKNADEN

Förenade kungariket anmälde den 29 mars 2017 sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. Detta innebär att om inte något annat datum fastställs i ett ratificerat avtal om utträde¹ kommer unionens hela primär- och sekundärrätt att upphöra att vara tillämplig på Förenade kungariket med verkan från och med den 30 mars 2019 kl. 00.00 (centraleuropeisk tid) (nedan kallad *utträdesdagen*).² Förenade kungariket kommer då att bli ett så kallat tredjeland³.

Förberedelserna inför utträdet är inte bara en fråga för EU-myndigheterna och de nationella myndigheterna, utan också för privata parter.

Mot bakgrund av den betydande osäkerhet som råder, särskilt i fråga om innehållet i ett eventuellt avtal om utträde, vill kommissionen påminna ekonomiska aktörer om de rättsliga konsekvenser som behöver beaktas när Förenade kungariket blir ett tredjeland.

Med förbehåll för eventuella övergångsbestämmelser som kan ingå i ett eventuellt avtal om utträde är från och med utträdesdagen EU:s regler på energimarknadsområdet⁴ inte längre tillämpliga på Förenade kungariket. Detta får särskilt nedan angivna konsekvenser.

¹ Förhandlingar pågår med Förenade kungariket i syfte att nå ett avtal om utträde.

² I enlighet med artikel 50.3 i fördraget om Europeiska unionen får Europeiska rådet dessutom, i samförstånd med Förenade kungariket, med enhällighet besluta att fördragen ska upphöra att vara tillämpliga vid en senare tidpunkt.

³ Ett tredjeland är ett land som inte är medlem i EU.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55), Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas (EUT L 211, 14.8.2009, s. 94), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (EUT L 211, 14.8.2009, s. 1), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel (EUT L 211, 14.8.2009, s. 15), Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten (EUT L 211, 14.8.2009, s. 36), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi (EUT L 326, 8.12.2011, s. 1).

1. KOMPENSATIONSBETALNINGAR MELLAN SYSTEMANSVARIGA FÖR ÖVERFÖRINGSSYSTEM

Förordning (EG) nr 714/2009⁵ innehåller principerna för en kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringssystem och principerna för avgifter för tillträde till näten.

På grundval av dessa principer fastställs det i kommissionens förordning (EU) nr 838/2010⁶ att systemansvariga för överföringssystem i EU ska kompenseras för att de överför gränsöverskridande flöden av el via sina nät. Kompensationen ersätter särskilda avgifter för användning av sammanlänkningskablar.

När det gäller import och export av el från ett tredjeland fastställs det i kommissionens förordning (EU) nr 838/2010⁷ att en avgift för användning av överföringssystem ska betalas för all planerad import och export av el från tredjeländer som inte har ingått avtal om tillämpning av unionslagstiftningen. Från och med utträdesdagen kommer denna bestämmelse att gälla för import av el från, och export av el till, Förenade kungariket.

2. SAMMANLÄNKNING

I lagstiftningen om EU:s gas- och elmarknader fastställs regler för tilldelning av sammanlänkningskapacitet och mekanismer för att underlätta deras genomförande. Framför allt gäller följande:

- Genom kommissionens förordning (EU) 2016/1719⁸ inrättas en gemensam plattform för förhandstilldelning av kapacitet till systemansvariga för överföringssystem. Där tillhandahålls en enda kontaktpunkt för marknadsaktörer för tilldelning av långsiktig överföringskapacitet i hela EU.
- Genom kommissionens förordning (EU) 2017/2195⁹ inrättas europeiska balanseringsplattformar för utbyte av standardiserade balansprodukter. Som enda kontaktpunkter ger dessa plattformar de systemansvariga för överföringssystem i EU tillgång till balansenergi över gränserna med kort varsel.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 714/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till nät för gränsöverskridande elhandel (EUT L 211, 14.8.2009, s. 15). Se särskilt artiklarna 13 och 14.

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 838/2010 av den 23 september 2010 om fastställande av riktlinjer för kompensationsmekanismen mellan systemansvariga för överföringssystemen och för gemensamma regler för överföringsavgifter (EUT L 250, 24.9.2010, s. 5). Se särskilt punkterna 2 och 3 i bilaga A.

⁷ Punkt 7 i bilaga A till kommissionens förordning (EU) nr 838/2010.

⁸ Se artiklarna 48–50 i kommissionens förordning (EU) 2016/1719 av den 26 september 2016 om fastställande av riktlinjer för förhandstilldelning av kapacitet (EUT L 259, 27.9.2016, s. 42).

⁹ Se artiklarna 19–21 i kommissionens förordning (EU) 2017/2195 av den 23 november 2017 om fastställande av riktlinjer för balanshållning avseende el (EUT L 312, 28.11.2017, s. 6).

- Genom kommissionens förordning (EU) 2015/1222¹⁰ inrättas den gemensamma dagen före- och intradagskopplingen av EU:s elmarknader. Denna koppling hjälper marknadsaktörer att organisera större energiöverföringar över EU:s gränser kort före leverans. Dagen före- och intradagskopplingarna är centrala verktyg för integrationen av EU:s inre marknad för el. I förordning (EU) 2015/1222 fastställs också gemensamma krav för utnämning av nominerade elmarknadsoperatörer inom marknadskoppling. Deras arbetsuppgifter inbegriper mottagning av order från marknadsaktörer, övergripande ansvar för matchning och tilldelning av order i enlighet med resultaten från den gemensamma dagen före- och intradagskopplingen, offentliggörande av priser samt fastställande och clearing av de avtal som är resultatet av affärerna i enlighet med relevanta överenskommelser och bestämmelser. Nominerade elmarknadsoperatörer har rätt att erbjuda sina tjänster i andra medlemsstater än de där de har utnämnts.

Från och med utträdesdagen kommer operatörer som är baserade i Förenade kungariket inte längre att delta i den gemensamma plattformen för förhandstilldelning av sammanlänkningskapacitet, de europeiska balanseringsplattformarna och dagen före- och intradagskopplingen. Nominerade elmarknadsoperatörer baserade i Förenade kungariket kommer att bli tredjelandsoperatörer och kommer inte längre att ha rätt att utföra marknadskopplingstjänster i EU.

3. EL- OCH GASHANDEL

I förordning (EU) nr 1227/2011¹¹ förbjuds marknadsmissbruk på EU:s grossistmarknader för el och gas. För att på ett effektivt sätt kunna lagföra marknadsmissbruk kräver artikel 9.1 i förordning (EU) nr 1227/2011 att EU-baserade marknadsaktörer registrerar sig hos den nationella energitillsynsmyndigheten. Marknadsaktörer från tredjeländer ska registrera sig hos den nationella energitillsynsmyndigheten i en medlemsstat där de är verksamma.

Från och med utträdesdagen kommer marknadsaktörer baserade i Förenade kungariket att bli marknadsaktörer från ett tredjeland. Marknadsaktörer baserade i Förenade kungariket som vill fortsätta att handla med grossistenergiprodukter i EU måste därför, enligt artikel 9.1 i förordning (EU) nr 1227/2011, från och med utträdesdagen registrera sig hos den nationella energitillsynsmyndigheten i en medlemsstat där de är verksamma. Enligt artikel 9.4 i förordning (EU) nr 1227/2011 ska registreringsblanketten lämnas in innan en rapporteringspliktig transaktion ingås.

Den nationella tillsynsmyndighet som registrerar en marknadsaktör från Förenade kungariket ska säkerställa att bestämmelserna om verkställighet i artiklarna 13–18 i förordning (EU) nr 1227/2011 kan tillämpas på ett effektivt sätt.

¹⁰ Se kapiteln 5 och 6 i avdelning II i kommissionens förordning (EU) 2015/1222 av den 24 juli 2015 om fastställande av riktlinjer för kapacitetstilldelning och hantering av överbelastning (EUT L 197, 25.7.2015, s. 24).

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 av den 25 oktober 2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaderna för energi (EUT L 326, 8.12.2011, s. 1).

4. INVESTERINGAR I SYSTEMANSVARIGA FÖR ÖVERFÖRINGSSYSTEM

Enligt direktiv 2009/72/EG¹² och direktiv 2009/73/EG¹³ ska systemansvariga för överföringssystem certifieras. Enligt artikel 11 i direktiv 2009/72/EG och direktiv 2009/73/EG gäller särskilda regler för certifiering av en systemansvarig för ett överföringssystem som kontrolleras av en eller flera personer från ett tredjeland. I direktiven krävs särskilt att medlemsstaterna och kommissionen bedömer om beviljande av certifiering av den berörda systemansvariga för ett överföringssystem, vilken kontrolleras av en eller flera personer från ett tredjeland, kommer att äventyra medlemsstatens och EU:s energiförsörjningstrygghet.

Systemansvariga för överföringssystem som på utträdesdagen kontrolleras av investerare från Förenade kungariket är att betrakta som systemansvariga för överföringssystem som kontrolleras av personer från ett tredjeland. För att dessa systemansvariga för överföringssystem ska kunna fortsätta sin verksamhet i EU måste de certifieras i enlighet med artikel 11 i direktiv 2009/72/EG och direktiv 2009/73/EG. Medlemsstaterna har rätt att vägra certifiering om beviljande av certifiering äventyrar energiförsörjningstryggheten i den egna medlemsstaten.

5. VILLKOREN FÖR BEVILJANDE OCH UTNYTTJANDE AV TILLSTÅND FÖR PROSPEKTERING EFTER SAMT UNDERSÖKNING OCH UTVINNING AV KOLVÄTEN

I direktiv 94/22/EG¹⁴ fastställs reglerna för beviljande av tillstånd för prospektering efter samt undersökning och utvinning av kolväten. Där säkerställs bland annat att förfaranden är öppna för alla enheter och att tillstånden beviljas på grundval av objektiva, offentliggjorda kriterier. Enligt artikel 2.2 andra stycket i direktiv 94/22/EG får medlemsstaterna på grund av nationella säkerhetsskäl vägra tillåta att en enhet som faktiskt kontrolleras av ett tredjeland eller av medborgare i ett tredjeland får tillgång till och utövar dessa verksamheter.

Från och med utträdesdagen gäller artikel 2.2 andra stycket i direktiv 94/22/EG i de fall då tillstånd har beviljats eller begärs av en enhet som faktiskt kontrolleras av Förenade kungariket eller av medborgare i Förenade kungariket.

På kommissionens webbplats om energipolitik (<https://ec.europa.eu/energy/en/home>) finns allmän information. Dessa sidor kommer att uppdateras med ytterligare information vid behov.

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el (EUT L 211, 14.8.2009, s. 55).

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas (EUT L 211, 14.8.2009, s. 94).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG av den 30 maj 1994 om villkoren för beviljande och utnyttjande av tillstånd för prospektering efter samt undersökning och utvinning av kolväten (EGT L 164, 30.6.1994, s. 3).

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för energi